

Til lovforslag nr. L 209. Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 22. maj 1997

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

(Autorisationsordninger for gennemførelse af egenkontrol)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til miljø- og energiministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd. Et af udvalgets spørgsmål til miljø- og energiministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget en skriftlig henvendelse fra:

Dansk Familielandbrug,
De danske Landboforeninger og
Kommunernes Landsforening.

Herefter indstiller et *mindretal* (Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Fremskridtspartiets og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *andet mindretal* (Venstres medlemmer af udvalget) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget.

Mindretallet er selvfølgelig opmærksom på den forureningsrisiko, der kan opstå, hvis en beholder med flydende husdyrgødning af en eller anden årsag skulle springe læk, men at udbygge det offentlige landbrugstilsyn med endnu et bureaukratisk og ressourcekrævende kontrolapparat tenderer for det første det, man kan kalde falsk tryghed, og for det andet kan den samme kontrolfunktion opnås gennem en privat forsikringsordning uden indblanding af offentlige midler.

Mindretallet finder det desuden ikke rimeligt i et demokratisk samfund at skulle betale 4.000 kr. for adgang til at klage over en offentlig afgørelse.

Mindretallet opfatter dette lovforslag som et særdeles klart udtryk for regeringens mangel på interesse for at gøre noget ved det voksende bureaukrati, som gør miljøpolitik generende, uoverskuelig og ulogisk for befolkningen. Landbruget er i forvejen omgærdet af papirer, restriktioner og kontroller på stort set alle områder og har bestemt ikke brug for, at tingene gøres mere bureaukratiske. Mindretallet havde derfor langt hellere set lovforslagets bestemmelser om 10 års-beholderkontrol erstattet af en forsikringsordning i lighed med den udvidede forureningsforsikring. Herunder indregnes selvfølgelig i en risikovurdering den enkelte beholders kvalitet, hvorved de dårligste selvsagt ville blive kasserede.

Mange landmænd har allerede i dag tegnet den udvidede forureningsforsikring. Ved at gøre den lovpligtig ville alle komme med, og man ville følge princippet om, at forurenere betaler. Samtidig ville samfundet aldrig stå tilbage med regningen, dersom en beholder skulle springe læk.

Det er fra landbrugets side fremført, at den nugældende forsikringsordning ikke kan genregnes fra 1999, dersom man ikke forinden får etableret en 10 års-beholderkontrol. Dette er en logisk følge af, at der i husdyrgødningsbekendtgørelsen fra 1987 er lagt op til en 10 års-beholderkontrol, hvilket gør ukontrollerede tanke mere eller mindre ulovlige. Dette problem ville også løse sig ved at lade 10 års-kontrollen erstatte med forsikringsordningen.

I en tid, hvor regelforenkling af hensyn til den enkelte borger burde være hovedtemaet for enhver minister, er det u hensigtsmæssigt at

etablere et ekstra tilsynsorgan oven på et i forvejen etableret miljøtilsyn - et ekstra kontrolorgan med selvstændig bestyrelse og sekretariat, med autorisationsordninger, supplerende tilsyn, stikprøvekontrol, administrationsgebyrer, tilsynsgebyrer, klageadgangsgebyrer osv. Og til trods herfor ligger afgørelsen og ansvaret alligevel i sidste instans dér, hvor de altid har ligget, nemlig hos kommunalbestyrelsen.

Efter mindretallets opfattelse er det i stedet oplagt, at man overlader tilsynet til de personer, der i forvejen færdes på ejendommen i tilsynssammenhæng.

Det er mindretallets indtryk, at kommunernes tilsynsførende udfører et udmærket arbejde gennem de ordinære tilsyn, og at de i øvrigt også tager sig udmærket betalt herfor. Kommunens miljøteknikere, som udfører de ordinære tilsyn, er i reglen meget velbevandrede i tilsynet med landbrugsejendomme og har et bredt erfaringsgrundlag fra mange forskellige former for tekniske anlæg, der findes på en produktionsgård.

Stort set al flydende hysdyrgødning opbevares i typegodkendte beholdere, og her yder beholderproducenterne en 5 års-produktgaranti med baggrund i en produktansvarforsikring, så her er landmanden yderst opmærksom på, at beholderen lever op til alle forskrifter. Kvalitetsmangler, som følger af byggesjusk, viser sig i næsten samtlige tilfælde ved første opfyldning.

De ældre små beholdere, som typisk blev fremstillet for 15-20 år siden af den lokale murer, var indimellem af for dårlig kvalitet og ikke helt tætte, men de er for en stor dels vedkommende enten taget ud af drift, fjernet, fordi de stod i vejen for nybyggeri, eller renoveret efter påbud fra kommunen.

Når der finder en gylleforurening sted, skyldes det som regel menneskelige fejl som åbentstående spjæld, overpumpninger og lignende. 10 års-kontrollen er derfor ingen garanti i sig selv.

Sluttelig kan man vel med god ret spørge, hvad det er, der gør beholdere i landbruget så farlige, at netop de kræver jævnlig kontrol, når andre avancerede betonkonstruktioner som broer, højhuse og lignende ikke fordrer kontrol.

Et tredje mindretal (Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget) vil ved 2. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget.

Et fjerde mindretal (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et femte mindretal (Centrum-Demokraternes medlem af udvalget) vil ved 2. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget.

Martin Glerup (S) Helen Beim (S) Lis Greibe (S) Inger Bierbaum (S)

Peter Christensen (S) Steen Gade (SF) fmd. Elsebeth Gerner Nielsen (RV)

Bent Hindrup Andersen (EL) Sonja Albrink (CD) Hans Christian Schmidt (V)

Hanne Severinsen (V) Peter Hansen-Nord (V) Jens Vibjerg (V)

Niels Jørgen Langkilde (KF) Gitte Seeberg (KF) Eva Møller (KF)

Aage Brusgaard (FP) nfmd.

Dansk Folkeparti havde ikke medlemmer i udvalget.

Bilag**Et af udvalgets spørgsmål til miljø- og energiministeren og dennes svar herpå***Spørgsmål 5:*

Ministeren bedes give en udførlig begrundelse for, hvorfor kommunernes tilsynsførende skal uddannes som autoriserede kontrollanter. Hvor meget vil det koste at uddanne de tilsynsførende?

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har oplyst følgende:

»Det er ikke tanken at stille krav om, at kommunernes tilsynsførende skal uddannes som autoriserede kontrollanter. Med den foreslåede ordning skal kontrollen udføres af en ekspert (en autoriseret person), som brugeren af beholderen vælger selv.

Kommunalbestyrelsens opgave som tilsynsmyndighed er fortsat at udstede fornødne påbud m.v. Denne opgave kan med den foreslåede ordning ske på baggrund af den tilstandsrapport, som udarbejdes af den autoriserede kontrollant.

Baggrunden for at foreslå en ordning med

autorisation af kontrollanter er, at parterne bag forslaget har erkendt, at det kræver omfattende faglig kompetence at vurdere, om en fritstående beholder er i forsvarlig stand. Endvidere har parterne vurderet, at denne kompetence ikke generelt findes blandt kommunale tilsynsførende, hvorfor eftersyn af beholdere i stedet udføres af autoriserede specialister. I tilfælde, hvor kommunale tilsynsførende har den fornødne kompetence, kan de søge og opnå autorisation på lige fod med andre personer.

Den foreslåede ordning giver mulighed for, at kontrollanterne rekrutteres blandt personer, som i forvejen har den fornødne uddannelse eller erhvervsmæssige erfaring, således at der kan trækkes på den eksisterende arbejdskraftressource og viden på området. Derved vil omkostningerne ved uddannelse af de autoriserede kunne minimeres, idet det må forventes, at hovedparten af kontrollanterne alene skal gennemføre et introduktionskursus vedrørende ordningen. Omkostningerne hertil skønnes at ligge i størrelsesordenen 5-10.000 kr. pr. kontrollant.«